

Bruxelles, 25. svibnja 2022.
(OR. fr)

9362/22

SAN 278
PHARM 94
COVID-19 103
DEVGEN 104
PROCIV 71

NAPOMENA

Od:	Predsjedništvo
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Predmet:	Revizija strategije Europske unije za globalno zdravlje

Za delegacije se u Prilogu nalazi informativna napomena predsjedništva kao temelj za razmjenu mišljenja o reviziji strategije EU-a za globalno zdravlje, koja će se održati 14. lipnja 2022. tijekom sastanka Vijeća EPSCO posvećenog zdravlju.

Revizija strategije Europske unije za globalno zdravlje

Pitanja u vezi sa zdravljem u svijetu posljednjih su mjeseci ključna u porukama institucija EU-a i država članica na međunarodnoj sceni.

EU je zahvaljujući **Timu Europa** pokazao sposobnost reagiranja i solidarnost **kako bi aktivno doprinio globalnom odgovoru na pandemiju bolesti COVID-19**. EU je stoga vodeći svjetski izvoznik i donator cjepiva te je osigurao znatna financijska sredstva za inicijativu ACT-A i njezin dio koji se odnosi na cjepiva, a to je COVAX. Angažirao se i na jačanju proizvodnih kapaciteta zemalja u razvoju putem „konektora” zdravstvenih sustava inicijative ACT-A i inicijative Tima Europa „MAV+”.

Od početka zdravstvene krize **EU je branio snažan multilateralni odgovor i podupirao vodeću ulogu Svjetske zdravstvene organizacije (SZO) u koordinaciji odgovora na zdravstvene krize**. Usvojio je zaključke Vijeća o jačanju uloge SZO-a¹, suorganizirao globalni sastanak na vrhu o zdravlju² s talijanskim predsjedništvom skupine G-20 i podržao Deklaraciju iz Rima skupine G-20³. EU je ujedno imao vodeću ulogu u promišljanju o reformama koje treba provesti kako bi se ojačala multilateralna zdravstvena struktura na temelju SZO-a. Odlukom Vijeća od 3. ožujka 2022. Uniji se omogućuje i izravno sudjelovanje u pregovorima pokrenutima u okviru SZO-a o međunarodnom sporazumu o sprečavanju pandemija te pripravnosti i odgovoru na njih. EU je i aktivno uključen u rad na izmjeni Međunarodnih zdravstvenih propisa (IHR, 2005.). Osim toga, EU i europski partneri u okviru skupina G-7 i G-20 jednoglasno su nastupali na tim forumima kako bi se ojačao multilateralni odgovor na zdravstvenu krizu.

¹ [Jačanje Svjetske zdravstvene organizacije: EU spreman preuzeti vodeću ulogu](#) (6. studenoga 2020.)

² Globalni sastanak na vrhu o zdravlju, 21. svibnja 2021.

³ [Deklaracija iz Rima šefova država i vlada zemalja skupine G-20](#) (1. studenoga 2021.)

Europska unija i njezine države članice trenutačno su **glavni donatori međunarodnih inicijativa za strukturiranje napora u pogledu solidarnosti** usmjerenih na zemlje s niskim i srednjim dohotkom, kao što su programi koje financira SZO i multilateralni fondovi kao što su Globalni fond za borbu protiv AIDS-a, tuberkuloze i malarije, Gavi ili Unitaid te inicijativa ACT-A. Središnja uloga EU-a u području globalnog zdravlja uključuje i **uspostavu pojačane zdravstvene suradnje s partnerskim zemljama, osobito uvođenjem instrumenta NDICI – Globalna Europa**. To je bio slučaj sa sastankom na vrhu EU-a i Afričke unije održanim 17. i 18. veljače 2022., kojim je ojačana euro-afrička suradnja u svrhu zdravstvenog suvereniteta kontinenta, te s drugim globalnim sastankom na vrhu o bolesti COVID-19, koji su Sjedinjene Američke Države pokrenule 12. svibnja 2022. i na kojem su SAD i EU u rujnu 2021. ponovno istaknuli svoju predanost provedbi zajedničkog programa za suzbijanje pandemije⁴.

Oslanjajući se na svoje iskustvo i mehanizme uspostavljene tijekom krize uzrokovane bolešću COVID-19, **Unija je dokazala svoju sposobnost pružanja snažnog, solidarnog i koordiniranog humanitarnog i zdravstvenog odgovora u pogledu Ukrajine**, raseljenog stanovništva i najpogođenijih država. Neopravdana vojna agresija Rusije na Ukrajinu i njezini napadi na zdravstvene ustanove ozbiljno su utjecali na ukrajinske i europske zdravstvene sustave, posebno zbog brzog i masovnog priljeva izbjeglica u susjedne zemlje. Međutim, osim hitnosti te kao u slučaju krize uzrokovane bolešću COVID-19, izazovi u upravljanju posljedicama rata nastavljaju se i u srednjoročnom i dugoročnom razdoblju, ponovno ističući potrebu za izgradnjom snažne strategije EU-a za globalno zdravlje.

⁴ Izjava predsjednice von der Leyen i predsjednika Bidena prigodom drugog globalnog sastanka na vrhu o bolesti COVID-19 (https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/STATEMENT_22_3050)

Te uzastopne krize stoga su pokazale važnost europske razine za rješavanje mnogih globalnih izazova u području zdravlja. U Strateškom kompasu⁵, donesenom 21. ožujka 2022. radi jačanja europske sigurnosne i obrambene politike, već je naglašeno da se EU treba pripremiti za „globalne zdravstvene krize [koje] također mogu uzrokovati znatan pritisak na društva i gospodarstva i imati dalekosežne geopolitičke posljedice.” Globalno djelovanje EU-a u području globalnog zdravlja nadilazi pitanja zdravstvene sigurnosti.

Mnoge inicijative u području javnog zdravstva kojima se podupire promicanje zdravlja i sprečavanje nezaraznih bolesti pokrenute su i na međunarodnoj sceni djelovanjem EU-a prije i tijekom te krize. Inicijative Tima Europa (uključujući one usmjerene na pristupe „Jedno zdravlje” namijenjene sprečavanju krize) doprinijet će globalnom zdravlju, kao i predstojećim zajedničkim europskim djelovanjima koja se podupiru u okviru programa „EU za zdravlje”.

Posljednja strategija o ulozi EU-a u području globalnog zdravlja potječe iz 2010. Temelji se na komunikaciji Komisije⁶ i zaključcima Vijeća⁷, ali prethodi **temeljitim promjenama** koje su se od tada dogodile, kao što su donošenje Programa održivog razvoja do 2030. i ciljeva održivog razvoja, Pariški sporazum o klimatskim promjenama, pandemija bolesti COVID-19, povratak rata na europski kontinent i pojava novih zoonotskih bolesti (kao što su majmunske boginje). Strukturiranje multilateralnog odgovora na zdravstvene krize na temelju inicijative ACT-A i rasprave o reformi financiranja međunarodne zdravstvene strukture važni su koraci u tom smjeru.

⁵ [Strateški kompas za snažniju sigurnost i obranu EU-a u sljedećem desetljeću](#) (21. ožujka 2022.)

⁶ [Komunikacija Komisije „Uloga EU-a u području globalnog zdravlja”](#) (31. ožujka 2010.)

⁷ [Zaključci Vijeća o ulozi EU-a u području globalnog zdravlja](#) (10. svibnja 2010.)

Uz već poduzete napore ključno je obnoviti i ojačati strategiju Unije za globalno zdravlje kako bi se u obzir uzele te važne promjene, kao što je istaknuto na zajedničkoj konferenciji ministara i ministrica vanjskih poslova i zdravstva održanoj u Lyonu 9. veljače 2022. Na sastanku ministara i ministrica zdravstva skupine G-7 19. svibnja 2022. povjerenice Stella Kyriakides i Jutta Urpilainen službeno su najavile **početak rada na reviziji strategije EU-a** za globalno zdravlje.

Započeti rad mora se nastaviti i ostvariti kao potpora snažnoj uniji javnog zdravstva te partnerstvima i mrežama koje se Vijeće obvezalo promicati u svojim zaključcima usvojenima u prosincu 2021., među ostalim s regionalnim institucijama kao što su Afrička unija i afrički centri za sprečavanje i kontrolu bolesti (Africa CDC).

U raspravama na neformalnom sastanku ministara i ministrica zdravstva u Grenobleu (10. veljače 2022.) istaknuta je međuovisna i međusektorska priroda zdravstva, koja zahtijeva integraciju ključnih sektora (kao što su sigurnost, trgovina, tehnologija i okoliš), na temelju već poduzetih mjera. U kontekstu povećane međuovisnosti ljudskih, životinjskih i okolišnih elemenata te klimatske i digitalne tranzicije, **pristup „Jedno zdravlje”** i koncept **„zdravlje u svim politikama”** bit će u središtu te revidirane strategije. Na međunarodnoj razini EU se može nadovezati na konkretne inicijative kao što su Panel na visokoj razini „Jedno zdravlje”, koji su predložile Francuska i Njemačka, a pokrenuli SZO, OIE, FAO i UNEP, ili Prezode (Sprečavanje pojave zoonotskih bolesti – *Preventing Zoonotic Disease Emergence*).

Na Uniji je da učvrsti europsku viziju u pogledu izazova u vezi s globalnim zdravljem te da se njome bolje odražavaju Unijine vrijednosti i ciljevi kako bi njezin položaj u međunarodnim forumima bio razmjeran doprinosu koji pruža globalnom zdravlju.

Kako bi se rasprava usmjerila, predsjedništvo predlaže pitanja navedena u nastavku.

Pitanje 1.: Koje bi prioritete trebalo uključiti u novu strategiju Unije za globalno zdravlje?

Pitanje 2.: Kako možemo ojačati našu koordinaciju u području globalnog zdravlja i utjecaj koji imamo u tom području?
